

Konferensen om Europas framtid

KORTFATTAT REFERAT

Arbetsgruppen för klimatförändringar och miljö, med Pasková (rådet/Tjeckien) som ordförande
5 januari 2022 kl. 16.00–18.00 (på distans)

1. Inledande kommentarer från ordföranden

Efter att ha inlett mötet påminde ordföranden mötesdeltagarna om att mötet hade sammankallats för att göra det möjligt att fortsätta diskussionen från det senaste mötet den 17 december 2021. Fyra av de ämnen som det hade röstats om hade redan diskuterats, nämligen i) energi, ii) transporter, och iii) hållbar konsumtion och produktion. De återstående diskussionsämnena var i) jordbruk, ii) biologisk mångfald, iii) landskap och byggprojekt, iv) förändrade attityder och beteenden och v) subventionering och beskattning.

Ordföranden påminde deltagarna om att den europeiska medborgarpanelen om klimatförändringar och miljö/hälsa skulle äga rum i Polen under helgen och att rekommendationerna därifrån skulle diskuteras vid det kommande mötet i arbetsgruppen.

Ordföranden upprepade att det precis som vid föregående möten var medborgarna som först skulle få yttra sig om vart och ett av ämnena. Hon nämnde också att förslaget till kortfattat referat från mötet i december inom kort skulle sändas ut till arbetsgruppens medlemmar.

2. Ämnesvisa diskussioner

Jordbruk:

- Den gemensamma jordbrukspolitiken bör kunna anpassas efter regionala sammanhang, vara mindre centraliserad och mer ambitiös.
- Det behövs mer granskning av bidrag, även på EU-nivå, för att se huruvida medel används på avsett sätt / såsom mottagarna hävdar. Stöd bör riktas till unga jordbrukare och innovativ produktionsteknik och kompensera för högre kostnader. Mindre jordbruk skapar fler arbetstillfällen och gör landsbygden attraktiv.
- Ett ansvarigt jordbruk bör beakta klimatpåverkan och anpassa sig utifrån detta. Forskningen bör identifiera grödor som är anpassade till områden som ofta drabbas av översvämningar och skogsbränder för att undvika att skördar förstörs. Mark som kan användas inom jordbruket måste skyddas; alltför ofta avsätts den i stället för byggändamål och hårdgörs.
- Det behövs ett EU-omfattande koncept för hållbara skogar för att få till stånd en hållbar resursutvinning, skapa arbetstillfällen och skydda skogarnas biologiska mångfald, samtidigt som återbeskogning främjas.
- Ytterligare punkter som togs upp: i) Strikta regler för tydlig ursprungsmärkning i livsmedelsbutiker. ii) Självförsörjning inom EU vad gäller utsädesproduktion. iii) EU-omfattande strategi för vatten- och vinderosion av marken. iv) Ett stopp för godkännandet av glyfosat på EU-marknaden och hantering av frågan om riktad användning av bekämpningsmedel och gödselmedel, särskilt i närheten av ekologiska jordbruk, v) Ett stopp för genetiskt modifierade organismer och industriellt jordbruk och vi) Maximering av den lokala produktionen och minskning av importen av livsmedel.

Konferensen om Europas framtid

- Djurhållningen står för 70 procent av jordbrukets utsläpp av växthusgaser. Detta innebär att det krävs en reflektion kring minskad köttkonsumtion.
- Jordbrukarna behöver få bidrag, i synnerhet om de bidrar till den biologiska mångfalden, livsmedelssäkerheten och livsmedelstillgängligheten. Livsmedelspriserna bör avspegla koldioxidkostnaderna. Samtidigt får inte miljöproblemen flyttas över till andra delar av världen genom att produktionen omlokaliseras, och konsumentpriserna måste vara fortsatt överkomliga.
- Bidrag bör beviljas för tjänster och kvalitet och inte för brukad areal. Man bör ha en modern syn på jordbruket som kan säkerställa livsmedelssäkerhet, inbegripet övervägande av nya förädlingsmetoder som kan göra jordbruket både miljövänligare och effektivare.

Biologisk mångfald

- Olika föroreningar togs upp – från dumpning av flygfotogen över den spanska Medelhavskusten till bekämpningsmedel och hormonstörande ämnen. Inte minst följderna av hormonstörande ämnen på de europeiska bibestånden var en stor källa till oro. Det uttrycktes farhågor för överfiske, bl.a. till följd av det begränsade tillträdet till Förenade kungarikets farvatten, och för insektsutrotning.
- Det behövs större finansiering av projekt som avser biologisk mångfald och upplysning om lagar om biologisk mångfald på det internationella planet.
- Strategier, exempelvis de som ingår i från jord till bord-strategin, måste ha rättsligt bindande mål (om minskad användning av bekämpningsmedel eller utrymme för biologisk mångfald inom jordbruket). Det bör så snart som möjligt antas en EU-lagstiftningsram om markskydd. Hot och typer av föroreningar som drabbar arter och som inte är så kända, såsom ljusförorening, bör diskuteras.

Landskap och byggprojekt

- Man diskuterade förnybara energikällors påverkan på landskapet (vindkrafts- eller solfångarparker). Vindkraftsparker bör bara återvinningsbara.
- Den allt större råvarumaterialbristen måste åtgärdas. Förutom att utveckla nya byggmaterial (med undvikande av betong och trä som är begränsade resurser) bör man trycka på materialåtervinning och renovering av befintliga byggnader i stället för att bygga nya. Även stenbrottens förorenande effekter (luft- och bullerföroreningar) nämndes i detta sammanhang.
- Det föreslogs att tidigare exploaterad mark ska användas för att uppföra nya byggnader eller att oanvända byggnader ska utnyttjas.
- Fokus bör ligga på att minska energiförbrukningen, bl.a. genom isolering. Byggsektorn släpper ut stora mängder växthusgaser, och kommissionens renoveringsvåg skulle kunna kompletteras med en solenergivåg. Det behövs större fokus på miljöarkitektur i städerna (gröna väggar / gröna tak).
- Kostnaderna för alla miljöåtgärder måste beaktas.

Förändrade attityder och beteenden, subventionering och beskattning (*gemensam diskussion om de båda ämnena*)

Konferensen om Europas framtid

- Det är angeläget att komma till rätta med slösaktigt beteende genom att stödja beteendeförändringar och genom att se till att utbildningen ligger till grund för sådana förändringar, med fokus på skolor och unga människor.
- Utrymme och energi bör användas så lite som möjligt för att undvika överkonsumtion i en värld med en befolkning på 7 miljarder människor.
- Utöver beteendeförändringar hos den enskilda människan måste den offentliga politiken stödja strukturförändringar, t.ex. genom att styra offentliga upphandlingar mot positiva förändringar.
- Kritik riktades mot EU:s fokus på energiimportmodellen liksom mot de 19 miljarder euro som betalats ut i bidrag till producenter av fossila bränslen bara i Italien. Dessa medel bör användas för förnybara energikällor och för att dämpa följderna av höga energipriser för människor som har svårt att betala.
- En mer växtbaserad kost skulle vara en positiv beteendeförändring.

3. Avslutande kommentarer från ordföranden

Ordföranden tackade alla medlemmar för deras deltagande och meddelade att nästa möte i arbetsgruppen liksom konferensens plenarförsamling skulle äga rum den 21 och 22 januari.